Nederlandse
Vereniging van Banken

Nederlandse Vereniging van Banken

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum 4 april 2016
Referentie BR2496

Betreft: Blokkade Leefgeldrekening

Geachte mevrouw Klijnsma, BESTE JETTA,

Onlangs spraken wij elkaar in het kader van het thema problematische schulden. Een van de onderwerpen die daarbij aan de orde kwam was het blokkeren van leefgeldrekeningen door banken.

Namens de sector heb ik tijdens dit gesprek uitgesproken dat toepassing van dit instrument door banken ongewenst is. Om die reden heb ik met onze leden afgesproken dat niet tot een blokkade van een leefgeldrekening wordt overgegaan tenzij het belang van de klant in het geding is of sprake is van fraude of een onveilige situatie.

Omdat er geen juridische definitie bestaat van een leefgeldrekening, zet ik hierna kort uiteen wat wij als sector verstaan onder een leefgeldrekening en wat de uitzonderingsgronden voor een blokkade zijn.

Leefgeldrekening
Een leefgeldrekening, daggeld- of zakgeldrekening is een eenvoudige betaalrekening, zonder roodstandfaciliteit, maar met een bankpas. Dit type betaalrekening wordt in de praktijk aangehouden op basis van een rechterlijke uitspraak (beschermingsbewind en WSNP bewind) of op basis van vrijwillig bewind, bijvoorbeeld in een traject van minnelijke schikking.

Wanneer de leefgeldrekening wordt aangehouden naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak dan zal een professionele bewindvoerder via de leefgeldrekening de onder bewind gestelde helpen zijn financiën weer op orde te krijgen. De bewindvoerder wordt door de rechter aangewezen en door de rechtbank op kwaliteitseisen gecontroleerd.

Wanneer sprake is van vrijwillig bewind dan is het beheer van een rekening gebaseerd op een volmacht aan een budgetbeheerder, zonder uitspraak van een rechter. Deze budgetbeheerders worden niet op kwaliteitseisen gecontroleerd door het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM en bepalen zelfstandig de regels van hun budgetbeheer. In deze situaties wordt ook een leefgeldrekening geopend, vaak voorafgaand aan en/of in afwachting van de gerechtelijke uitspraak.

In alle gevallen stelt een leefgeldrekening de rekeninghouder in staat om in zijn dagelijkse levensonderhoud te voorzien.

Nederlandse
Vereniging van Banken

Blokkade van een Leefgeldrekening
Als sector onderschrijven wij het grote belang en de bijzondere status van de leefgeldrekening als instrument naar financiële zelfredzaamheid. Om die reden gaan banken uiterst prudent om met deze specifieke betaalrekening. Een blokkade van deze betaalrekening is dan ook zeer ongewenst, het hindert de rekeninghouder immers in zijn pogingen om zijn financiële situatie weer onder controle te krijgen.

Uitzonderingsgronden
In uitzonderlijke situaties kan een blokkade echter nodig of zelfs noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld als sprake is van frauduleus handelen of om redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument[1]. In deze situaties is een blokkade gerechtvaardigd, niet in de laatste plaats vanuit het klantbelang.

Dergelijke situaties uitgezonderd, zal het vanwege de gezamenlijke inzet van banken, in de toekomst niet meer kunnen gebeuren dat leefgeldrekeningen worden geblokkeerd op oneigenlijke gronden. Wij hopen dat banken hiermee op gepaste wijze een oplossing hebben gevonden voor dit probleem. Tevens blijven wij graag eventuele vragen rondom armoede- en schuldenbeleid ontvangen en met u en andere betrokken stakeholders in gesprek.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Eelco Dubbeling
Directeur

[1] PSDI art. 55: Restricties op het gebruik van het betaalinstrument